

Aan de commissie Toekomst Accountancysector

Agro Business Park 85 [6708 PV]
Postbus 12, 6700 AA Wageningen
Tel +31 (0)88 2531000
wageningen@alfa.nl
Fax +31 (0)88 2531001
www.alfa.nl

Behandeld door

F.K.D. Tsang RA
088 2531043

Kenmerk

FT19103009491773

Datum

30 oktober 2019

Betreft: Reflectie op uw tussenrapportage

Geachte leden van de commissie,

Wij hebben met veel interesse kennis genomen van de tussenrapportage van uw commissie en stellen het zeer op prijs dat u ons de mogelijkheid biedt om op deze rapportage te kunnen reflecteren. Hierbij volgt onze reflectie:

1. De commissie constateert bij punt 281 dat er meer aandacht bestaat voor kwaliteit, dat dit een prominentere rol heeft gekregen in de uitingen van accountantsorganisaties (het eerste niveau) en dat het kwaliteitsbewustzijn steeds meer onderdeel uitmaakt van de waarden van medewerkers en partners (het tweede niveau). Tegelijkertijd plaatst de commissie bij punt 281 kanttekeningen over de richting van de cultuurverandering en de duurzame borging. De commissie heeft de indruk gekregen, dat kwaliteitsgerichtheid als onderdeel van de cultuurverandering vooralsnog gestimuleerd wordt door te appelleren aan de extrinsieke motivatie van medewerkers en partners; bijvoorbeeld door te werken met bonussen en malussen ("the carrot and the stick").

Reflectie: Er zijn accountantsorganisaties die niet werken met een partnermodel, en ook niet met bonussen en malussen in de controlepraktijk. Dit geldt ook voor Alfa Accountants en Adviseurs. De externe accountants zijn, net als alle andere medewerkers, gewoon in loondienst. Naast Alfa Accountants en Adviseurs geldt dit naar onze overtuiging ook voor diverse andere (grote) accountantsorganisaties die voornamelijk hun oorsprong vinden in de agrarische sector. Wij vinden het jammer dat er niet met vertegenwoordigers van deze accountantskantoren hierover is gesproken. Juist door hun andere organisatievorm zijn zij interessant en met 5 kantoren binnen de top 15 vormen zij een substantiële groep binnen de accountancysector.

2. Bij punt 293 stelt de commissie dat zij heeft vastgesteld dat accountantsorganisaties (ook in relatie tot hun internationale netwerk, daar waar

Raad van Bestuur

F.K.D. Tsang RA

K.A. van der Bij AA RB

mr. drs. M.A.F. Vermin RB

Accountancy

D.J. ter Harnsel AA RB

R.C.A. Janssens AA

Fiscaal

drs. A.W. de Beer RB

mr. H.J. de Boer RB

J. Gorter MSc RB

mr. I.J.I. Rooyackers RB

Bedrijfskunde

ing. J.M.L.C. de Bie

ir. E.F.J. van den Hengel

aanwezig) niet uitblinken in transparante juridische en vennootschappelijke structuren.

Reflectie: De algemeenheid van deze stelling doet geen recht aan accountantsorganisaties die volstrekt helder zijn over hun juridische en vennootschappelijke structuur. Zoals eerder aangegeven kent Alfa Accountants en Adviseurs geen vennotenstructuur maar zijn de aandelen - middels certificaten - in handen van het voltallige personeel. De structuur is mede daardoor transparant, zoals ook is op te maken uit de jaarrekening die wij jaarlijks publiceren. Daaruit valt ook op te maken dat de eigendomsverhoudingen en de kapitaalstructuur niet leiden tot een eenzijdige focus op winst en geen belemmering vormen voor een op kwaliteit gerichte cultuur en personeelsbeleid.

3. Bij punt 294 schrijft de commissie dat het bestuur van een accountantsorganisatie zich dient te richten naar het (lange termijn) belang van de onderneming met inachtneming van de belangen van de andere stakeholders. Een hoge kwaliteit van de wettelijke controle dient daarvan evident onderdeel uit te maken. De commissie meent dat besluiten die direct of indirect raken aan de door de accountantsorganisaties te leveren kwaliteit voorbehouden dienen te zijn aan de Raad van Bestuur. Dit geldt in ieder geval volgens de commissie voor besluiten ten aanzien van de opzet en werking van het kwaliteitsbeheersingssysteem, het belonings- en winstverdelingsmodel en significante investeringsbeslissingen.

Reflectie: Wij zijn het eens met de commissie dat het bestuur van een accountantskantoor, mede gezien het wettelijk mandaat dat zij heeft gekregen, verder dient te kijken dan alleen de korte termijn belangen van de vennoten dan wel de aandeelhouders. Daarnaast is het gezien de maatschappelijke rol belangrijk om goed voeling te houden met de stakeholders en maatschappelijke ontwikkelingen.

4. Bij punt 295 en punt 23 van de samenvatting schrijft de commissie dat de meerderheid van het Nederlandse orgaan dat het beleid van een accountantsorganisatie uiteindelijk bepaalt - dit kan de Raad van Bestuur van de vergunning houdende accountantsorganisatie, maar ook de Raad van Bestuur van een holding zijn – moet bestaan uit controlerende accountants. Dit om te voorkomen dat het belang van een kwalitatief goede wettelijke controle onvoldoende erkend wordt en niet wordt overvleugeld door bijvoorbeeld een meer commercieel georiënteerde cultuur bij de adviesorganisatie.

Reflectie: Dit is naar onze mening al geregeld bij wet in de Wet Toezicht Accountantsorganisaties (19 januari 2006). In artikel 16 en 16a van de Wet Toezicht Accountantsorganisaties staat het volgende:

Artikel 16

De natuurlijke personen die het dagelijks beleid van de accountantsorganisatie bepalen, zijn deskundig ten aanzien van het stelsel van kwaliteitsbeheersing van de accountantsorganisatie. Het dagelijks beleid van de accountantsorganisatie wordt in meerderheid bepaald door accountantsorganisaties, auditkantoren of door natuurlijke personen die voldoen aan de krachtens artikel 25 te stellen regels inzake vakbekwaamheid van externe accountants of regels die daaraan gelijkwaardig zijn. Indien het dagelijks beleid van de accountantsorganisatie door twee personen wordt bepaald, voldoet ten minste een van deze personen aan deze regels.

Artikel 16a

De meerderheid van de stemrechten in een accountantsorganisatie wordt gehouden door accountantsorganisaties, auditkantoren, of natuurlijke personen die voldoen aan de krachtens artikel 25 te stellen regels inzake vakbekwaamheid van externe accountants of aan regels die daaraan gelijkwaardig zijn.

Dat de meerderheid (van stemmen) moet bestaan uit accountants is dus (al) het geval. Echter, de commissie gebruikt het woord “controlerend accountant”. Onduidelijk is wat met het woord “controlerend” wordt bedoeld. Als de commissie bedoelt “ingeschreven als extern accountant in het kader van de Wta en derhalve bevoegd tot het tekenen van controleverklaringen”, is dat naar mijn mening niet nodig als voorwaarde. Een ingeschreven extern accountant dient voldoende actief te zijn als tekenend extern accountant om zijn/haar vak als extern accountant goed uit te kunnen oefenen. Dat gaat dan automatisch ten koste van de resterende tijd om de accountantsorganisatie te besturen.

Het is naar onze overtuiging wenselijker dat een bestuurder/beleidsbepaler van een accountantsorganisatie (vanaf een bepaalde omvang), niet actief is (als voorwaarde) als extern accountant, maar fulltime bestuurt en intensief focus heeft op het kwaliteitsbeleid. De bestuurder/beleidsbepaler is verantwoordelijk voor de opzet en werking van het kwaliteitsbeleid en wordt hierbij ondersteund door de Compliance Officer en Bureau Vaktechniek.

5. Bij de punten 124 tot en met 126 alsmede bij punt 4 en 5 van de samenvatting wijst de commissie op de kloof die bestaat tussen wat de samenleving verwacht van de wettelijke accountantscontrole en dat wat accountants thans (kunnen en moeten) leveren (de “evolution gap” van ACCA). Deze kloof richt zich onder meer op de verwachtingen rondom continuïteit, fraude en duurzame ontwikkeling (bijvoorbeeld de zogenoemde “sustainable development goals”; SDG’s).

Reflectie: Wij missen bij de genoemde punten het oordeel van de accountant rondom de geautomatiseerde gegevensverwerking zoals opgenomen in artikel 393 lid 4 BW2 Titel 9 (*De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de Raad van Commissarissen en aan het bestuur. Hij maakt daarbij ten minste melding van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.*)

Indien de commissie continuïteit en fraude een aandachtspunt vindt, dan kan vanuit het oogpunt van volledigheid de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking daarbij zeker niet ontbreken. In het verleden is door middel van een groot aantal publicaties al aangegeven dat hier een grote lacune zit tussen wat de maatschappij verwacht en wat de accountant op basis van zijn kennis en ervaring kan doen. In het verleden is al vele malen gepleit om ICT een duidelijker onderdeel te laten zijn van de accountancy opleiding. Wij verwijzen hierbij onder andere naar het rapport “Een accountantsopleiding op maat voor het maatschappelijk verkeer” van de commissie Dassen. Ten aanzien van niet financiële informatie twijfelt de commissie of dit mede gezien de al bestaande kloof wel tot het domein van de accountantscontrole behoort en of dit niet door andere beroepsbeoefenaren opgepakt dient te worden.

Naar onze mening miskent de commissie de steeds belangrijker wordende rol van juist **niet** financiële informatie bij de beoordeling van een onderneming. Dat dit niet alleen vanuit de accountants leeft blijkt wel uit de reactie van de VEB bij deze consultatie. Wij sluiten ons daarom ook aan bij de opmerkingen en voorstellen die de VEB op het gebied van niet financiële informatie doet.

Wij zijn graag bereid onze punten nader toe te lichten.

Hoogachtend,

namens de Raad van Bestuur van Alfa Accountants en Adviseurs

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a cursive name.

F.K.D. Tsang RA